

*Я. Семенович,
студентка,
О. Кравець,
кандидат. пед. наук, доцент,
Житомирський державний університет імені Івана Франка*

МЕТОД ПРОЕКТІВ В ПРОЦЕСІ НАВЧАННЯ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ

Сучасна освіта характеризується пошуком нових освітніх можливостей, що здебільшого пов'язано з відмовою від традиційного навчання і виховання, ідеєю цілісності освітнього процесу як системи, що базується на теорії загальнолюдських цінностей, гуманізації, особистісно-орієнтованому підході та пріоритеті відносин "педагог - дитина". Соціально-економічні зміни посилюють процес оновлення шкільної політики та зміни взаємовідносин між учасниками педагогічного процесу. У зв'язку зі стійкою тенденцією до демократизації дошкільного освітнього процесу важливу роль у його структурі відіграє взаємодія між педагогами та дітьми, пошук найбільш ефективних форм і методів навчання, серед яких важливе місце посідає використання методу проектів.

Реформування системи навчання англійської мови у дошкільній освіті зумовлює необхідність використання проектного методу в процесі оволодіння дітьми англійською мовою. Метод проектів виник у 20-ті роки минулого століття у США і розвивався у межах гуманістичного напрямку у філософії та освіті, в педагогічних поглядах й експериментальній роботі Дж. Дьюї, В. Х. Кіла-трика. Упровадженням методу проектів у навчальний процес активно займаються Г. Селевко, М. Кларін, Е. Полат, Д. Левітес, Л. Кондрашова, І. Зязюн, Л. Пироженко, О. Пометун, Г. Фрейман, О. Пехота, О. Якубовська та інші.

Пошук ефективних стратегій навчання, розвиток пізнавального інтересу та виховання свідомого ставлення до набуття навичок володіння англійською мовою у дошкільників залишається надзвичайно важливим. Ефективність викладання іноземної мови залежить насамперед від уміння педагога чітко та гнучко структурувати навчальний процес на занятті та враховувати реальні навчальні та індивідуальні особливості кожної дитини.

Мета статті — розкрити особливості впровадження проектного методу навчання у процесі вивчення учнями англійської мови.

В останні роки метод проектів все частіше використовується у викладанні іноземних мов завдяки раціональному поєднанню теоретичних знань та їх практичного застосування для вирішення конкретних проблем у діяльності дітей.

Проекти - це особлива форма роботи, яка має добре організовану структуру від початку до кінця. Виконуючи серію все більш складних і взаємопов'язаних вправ і творчих завдань, які формують кінцевий результат навчальної діяльності - проект, діти отримують відчуття творчого досягнення. Після успішного завершення проекту і педагогам, і дітям є чим пишатися, що вони можуть показати батькам, одноліткам і колегам.

Навчання за методом проектів є чудовим прикладом експериментального навчання. Мовні моделі та мовні функції, представлені та відпрацьовані в проекті, тісно пов'язані з кінцевим проектом. Діти використовують відповідні мовні матеріали, необхідні для успішного виконання проектної діяльності. Робота над проектами дозволяє дошкільникам розвивати мовні, комунікативні та соціокультурні навички в невимушеній формі.

Розвиток пізнавальних навичок дошкільників у проектній діяльності, вміння самостійно конструювати знання та орієнтуватися в інформаційному просторі, розвиток критичного мислення та формування навичок випереджального мислення забезпечують популярність методу проектів у викладанні іноземних мов. Педагоги повинні орієнтуватися на проекти, які розвивають індивідуальні творчі здібності, мотивують дітей до вивчення мови та закріплюють мову як основний механізм спілкування.

У педагогічній діяльності вже на протязі декількох років із досвіду педагогів можна стверджувати про такі позитиви цієї технології, як її значущий пізнавально-дослідницький характер, інтегрування знань та вмінь з різних освітніх галузь та соціально-побутової сфери, вдосконалення умінь у всіх видах мовленнєвої діяльності, стимулювання активної роботи дошкільників, спрямування на отримання запланованого кінцевого продукту.

Метод проектів дозволяє формувати навички самостійної роботи дітей з навчальним матеріалом; навички самоконтролю; уміння та навички креативного мислення, комунікативні, презентаційні, пошукові (дослідницькі) уміння, а також уміння працювати в команді. В процесі організації проектної діяльності дітей з англійської мови в ЗДО можна планувати такі різновиди діяльності:

- *Індивідуальна*: продукт, який отримуємо – результат роботи однієї людини. Надалі з таких особистих виробів можливо простим об'єднанням (наприклад, організувавши експозицію) отримати колективний продукт.
- *Колективна діяльність*: концерти або вистави зі спільною підготовкою та репетиціями, одна велика спільна поробка, комп'ютерний слайд – фільм за участю всіх бажаючих й т.ін.
- *Робота в малих групах*: поробки, колажі, макети й т.ін.

Для аналізу практичних результатів впровадження проектного методу можна використовувати таку типологію проектів, запропоновану Є.С.Полат, за шістьма основними ознаками:

За домінуючою діяльністю: дослідницькі, творчі, практико-орієнтовані, рольові, інформаційні проекти;

За предметно – змістовною галуззю: монопроекти, міжпредметні проекти;

За характером координації проекту: з відкритою явною координацією, з прихованою координацією;

За характером контактів між учасниками: в межах класу, внутрішкільні, регіональні, міжрегіональні, міжнародні;

За кількістю учасників проекту: особистісні, парні, групові;

За тривалістю виконання проекту: міні-проекти, короткострокові, тижневі та річні проекти.

Структурування є дуже важливим аспектом управління проектами. Воно включає етапи планування, аналізу, узагальнення інформації, презентації та практичного застосування результатів проекту. Виходячи з логіки створення успішної ситуації, недоцільно оцінювати лише мовний матеріал та помилки.

Які критерії оцінювання проекту слід використовувати:

- ✓ Самостійність роботи над проектом;
- ✓ Повнота розкриття теми;
- ✓ Мовна компетентність;
- ✓ Артистизм та виразність виступу;
- ✓ Використання засобів наочності.

Діти дошкільного віку виконують творчі, практико-орієнтовані, дослідницькі, інформаційні проекти як особистісні, так і групові з відкритою явною координацією всередині кімнати; міні-проекти, короткотривалі. Під час роботи над проектом слід надавати перевагу індивідуальній діяльності, колективній та іноді роботі в малих групах. Процес навчання англійської мови планується таким чином, що вивчення теми закінчується виконанням проекту.

Щоб продемонструвати рівень засвоєння теми, діти можуть виконувати роботу над індивідуальними проектами, які потім можна об'єднати в колективні експозиції: «Мій друг», «Моя родина» (діти оформлюють родинне дерево та розповідають про членів родини простими фразами, «Мої іграшки» (діти створюють книжечку про власні іграшки та представляють її, зазначивши назву та колір іграшок), «Прикрасимо ялинку» (діти працюють в міні-групах та вирізують, приклеюють іграшки на свою паперову ялинку. Кожна команда по завершенню роботи розповідає вірш про Різдво та разом всі заспівали пісню), «Мій улюблений колір» (діти створюють за допомогою долоньки та кольорових олівців восьминіжка улюбленого кольору та представляють його.

Потім виходить колективна експозиція з додаванням фото дітей.) Після завершення теми «Тварини» доцільним буде створити зоопарк з дикими тваринами та пластилінової ферми з мешканцями – домашніми тваринами. Тему «Їжа» можна завершити роботою в малих групах та створити меню свого кафе або казкового ресторану в малюнках та представити його. Тема «День народження» є дуже цікавою та улюбленою темою дошкільників. Тому можливо оформлення вітальної листівки або виготовлення поробки–подарунка з паперу, створення колекції ігор та розваг, які є доречними на вечірці з приводу Дня народження.

Подамо один із прикладів проектів з дітьми дошкільного віку.

Творчий проект
Тема: “Meet my family”

Тривалість: 2 заняття.

Мета: *розвиток творчих здібностей дітей.*

Продукт: *експозиція із творчих робіт дітей «Моє родинне дерево»*

Хід проекту:

- Діти разом з педагогом знайомляться з граматичними прикладами, в яких наведено опис родини. Педагог проводить бесіду з дітьми, звертає їхню увагу на зміст реплік та їх співвіднесення з ілюстраціями.

- Діти складають своє родинне дерево і складають власну розповідь за зразком. Педагог надає необхідну допомогу.

- На наступному занятті дитина презентує свою роботу.

- Потім діти готують виставку власних робіт.

Висновок. Таким чином, можна зазначити, що метод проектів, який використовую на заняттях з англійської мови є дуже ефективним в розвитку особистісних якостей та розумових здібностей дітей дошкільного віку. Він допомагає педагогу навчити дітей співпраці та толерантності, підвищити мотивацію до вивчення іноземної мови.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Методи викладання іноземних мов [електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://uk.wikipedia.org>

2. Базовий компонент дошкільної освіти // [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://osvita.ua/legislation/doshkilnaosvita/30154/> .

3. В'юнник В. О. Сучасні методи навчання дітей дошкільного віку іншомовного спілкування: від теорії до практики / В. О. В'юнник // [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.psyh.kiev.ua>

4. Шкваріна Т. М. Англійська мова для дітей дошкільного віку: книга для вчителя/ Тетяна Шкваріна. – К. : Шк. світ, 2009. – 160с.

5. Навчання англійської мови дітей дошкільного віку [електронний ресурс] – Режим доступу: <https://www.psyh.kiev.ua>

6. Richards, Jack C., Rodgers, Theodore S. Approaches and Methods in Language Teaching (A description and analysis). – Cambridge : Cambridge University Press, 1998. – P.168.